

Erik Ansvang

Hermetisk videnskab

VisdomsNettet

www.visdomsnettet.dk

HERMETISK VIDENSKAB

Erik Ansvang

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

Hermetisk videnskab

– nøglen til forståelse af Egyptens mysterier
og nutidens åndsvidenskab

Af Erik Ansvang

Søgende mennesker kan få kontakt med åndsvidenskabens esoteriske mysterier via både undervisere og bøger. Det samme kunne de gamle egyptere og datidens mysterielære. De gamle egyptere havde hellige skrifter, som med hjælp fra hierofanter (lærere) kunne åbne dørene for en dybere forståelse af livets store mysterier for de neofytter (kandidaterne), der meldte sig til mysterieskolerne. Mange har den opfattelse, at fortidens visdom er fortid, men sandheden er, at navnlig den egyptiske mysterielære er fundamentet for Vestens store religioner (herunder jødedommen og kristendommen) desværre ofte i en stærkt fordrejet og ofte misforstået form. Men indholdsmæssigt er mysterielæren identisk med nutidens åndsvidenskab, som helt korrekt har fået betegnelsen "*den evige visdom*". Den er evig, fordi den beskriver naturlove, kvaliteter og processer i makrokosmos og mikrokosmos, og lovmæssighederne forandres ikke, men menneskets forståelse af og reaktion på lovene er under konstant forandring.

Skrevet i hemmeligt præstesprog

De gamle egyptere oplyser selv, at mysterielæren blev nedskrevet af visdomsguden Tehuti (grækernes Thoth), og denne oplysning uddybes af åndsvidenskabens, som oplyser, at læren oprindeligt "*var nedskrevet i senzar, det hemmelige præstesprog, efter guddommelige væseners ord.*"¹ Det siges også, at nutidens museers og bibliotekers Pymander (Poimandres) er en forkortelse af en af Tehutis bøger, foretaget af en platoniker fra Alexandria.

¹ H.P. Blavatsky: *Den Hemmelige Lære*, Vol. I, s. 53

Enoks bog

I det tredje århundrede blev læren om Pymander omarbejdet efter gamle hebraiske og fønikiske håndskrifter af en jødisk kabbalist og kaldt *Enoks Bog*. På grundlag af bogens forvanskede rester kan man se, hvor præcis teksten stemmer overens med den ældgamle mysterielære, og det er særlig tydeligt i bogens beskrivelse af skabelsen ...²

Romernes Merkur

Bedrageri eller djævelens værk?

I de første årtier af det 19. århundrede betragtede de kristne og naturvidenskabens forskere derfor den hermetiske filosofi fra to modsatte synsvinkler. Kirken anså den for at være syndig og djævelsk, og naturvidenskaben benægtede simpelthen dens ægthed på trods af det bevismateriale, der blev lagt frem af selv de dygtigste forskere. Man ignorerede eksempelvis indsigtfulde præsters påstand om, at alle de fragmenter, som tillægges Hermes Trismegistos (egypternes Tehuti, grækernes tre gange store Hermes eller romernes Merkur), var skriftruller, der undgik at blive ødelagt ved den brand, der fortærede 100.000 bind i det store bibliotek i Alexandria.

---

2 H.P. Blavatsky: *Den Hemmelige Lære*, Vol. III, s. 285

Ikke desto mindre vidste intelligentsiaen i Europa dengang som nu, at det berømte bibliotek i Alexandria, "tidsaldrenes underværk", var grundlagt af Ptolemæus Philadelphos, at mange af bibliotekets håndskrifter var omhyggeligt udførte afskrifter af hieratiske tekster og af de ældste kaldæiske, fønikiske, persiske og andre optegnelser, og at disse omskrivninger og afskrifter ifølge Josefus og Strabo udgjorde andre 100.000 skriftruller. Desuden har man Klemens af Alexandrias erklæring, som man i nogen grad kan stole på. Klemens af Alexandria er en af de mest intelligente og kundskabsrige af de første kirkefædre. Klemens påstår, at der yderligere fandtes 30.000 bind af Tehutis bøger i biblioteket i Osymandias grav.³

Champollion

Udtryk for de ældste sandheder

Senere fandt den franske egyptolog Champollion hele tekster af Pymanders og Asklepios' værker i Egyptens ældste mindesmærker. Både Champollion-Figéac og Champollion junior erklærede offentligt, at Hermes' bøger *"virkelig indeholder en mængde egyptiske overleveringer, der stadig bekræftes af absolut autentiske egyptiske optegnelser og monumenter fra de allerældste tider."*⁴

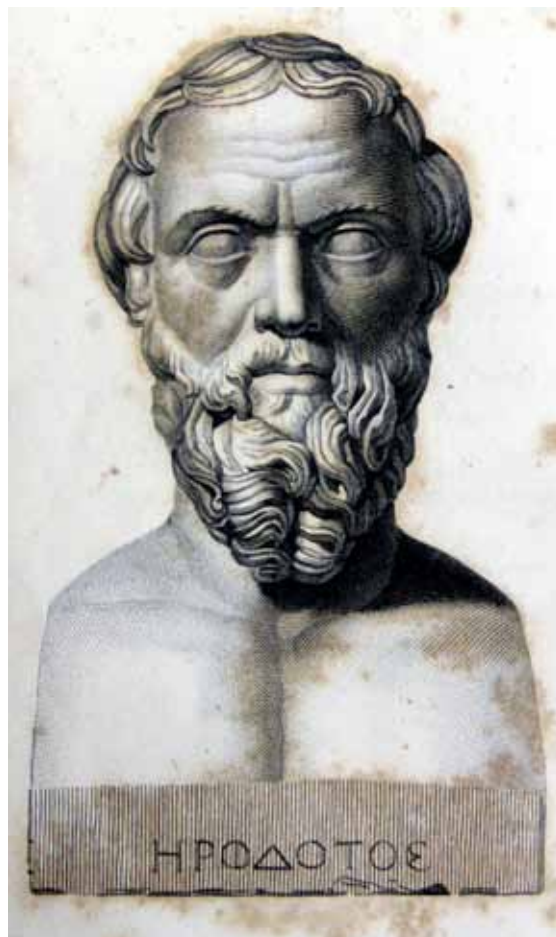
Ingen vil sætte spørgsmålstegn ved Champollions bedrifter som egyptolog, og når han erklærer, at alt vidner om ægtheden af den gådefulde Hermes Trismegistos' skrifter og i de mindste detaljer bekræfter påstanden om, at de stammer fra en periode, der ligger langt tilbage – helt tilbage i tidernes morgen – bør kritikken forstumme. Champollion sagde:

"Disse indskrifter er en tro kopi af og et udtryk for de ældste sandheder."

---

³ Osymandias er en forvanskning af Ramses II's Horus-navn: User-Maât-setep-n-Ra
⁴ *Égypte ancienne*, Vol. I, p. 143; *Isis Unveiled*, Vol. I, p. 625

Ammonios Sakkas lærte, at visdomsreligionens hemmelige lære fandtes i sin helhed i Tehutis (Hermes') skrifter, og fra denne lære havde både Pythagoras og Platon deres viden og meget af deres filosofi. Uanset om det drejer sig om Tehutis bøger eller *Bibelen*, *Vedaerne* eller *Kabbalaen*, kræver de alle tavshed med hensyn til flere af naturens mysterier, som er symboliseret i dem.

Herodot afslørede ikke alt

Nutidens indsigt i det gamle Egyptens esoteriske mysterielære stammer ikke kun fra åndsvidenskaben. Nogen esoterisk viden stammer fra datidens historikere og rejsende. De mennesker, der viderebragte faraonernes åndelige arv til senere slægter, var på mange måder datidens åndeligt søgende og kan betragtes som alternative. På deres rejser i det gamle land opbyggede de så meget fortrolighed hos de resterende egyptiske vismænd, at de fik mulighed for at viderebringe en smule faktuel dokumentation. Gennem dem har nutiden fået et bredt udsnit af optegnelser, studier, erfaringer og detaljer om Egyptens esoteriske tradition.

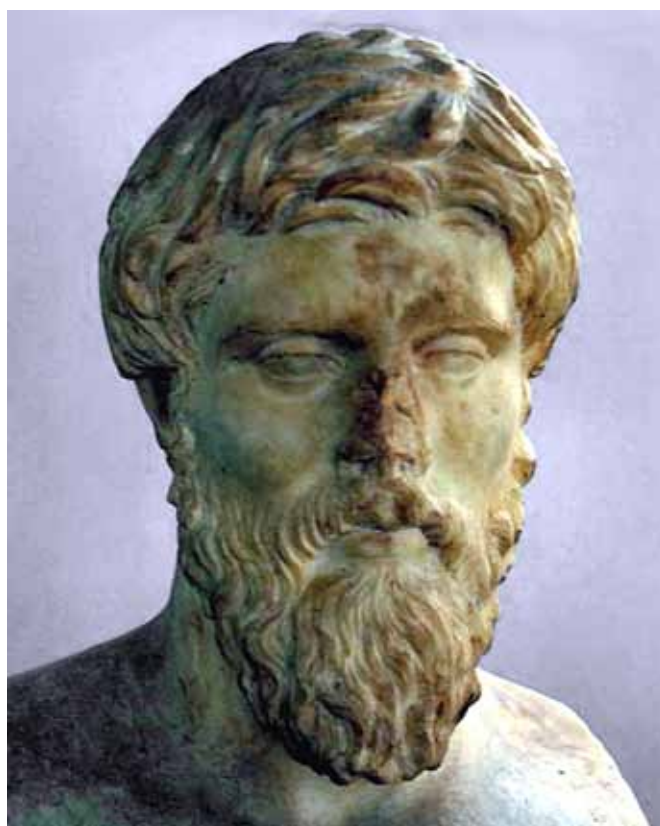
Herodot (5. årh. f.Kr.), som forsøgte at afdække de egyptiske religiøse mysterier, fandt tilsyneladende, hvad han søgte, og alligevel undlod han *bevidst* at afsløre detaljerne. Det viser bl.a. denne udtalelse:

"Under Isis-festen ved Busiris slog alle – mænd og kvinder i titusindvis – sig for brystet ved festens afslutning. Hvem det var til ære for, mener jeg ikke, at det er passende at oplyse."

Herodot, *The Histories* Vol. II

H.P. Blavatsky bekræfter⁵ at Herodot faktisk vidste mere, end han fortalte. Det indrømmer han desuden selv under sin omtale af en mystisk grav for en indviet i Saïs. Han fortæller:

"Bagved sanktuariet er der en grav for et menneske, hvis navn jeg anser det for respektløst at røbe. I indhegningen står der store obelisker, og i nærheden er der en sø, omgivet af en cirkelformet stenmur. På denne sø fejrer man ved nattetid begivenhederne i dette menneskes liv, og det kalder egypterne mysterier. Om denne viden er jeg imidlertid nødt til at udvise en diskret tavshed, på trods af at jeg er nøje inde i deres enkeltheder."

Plutark

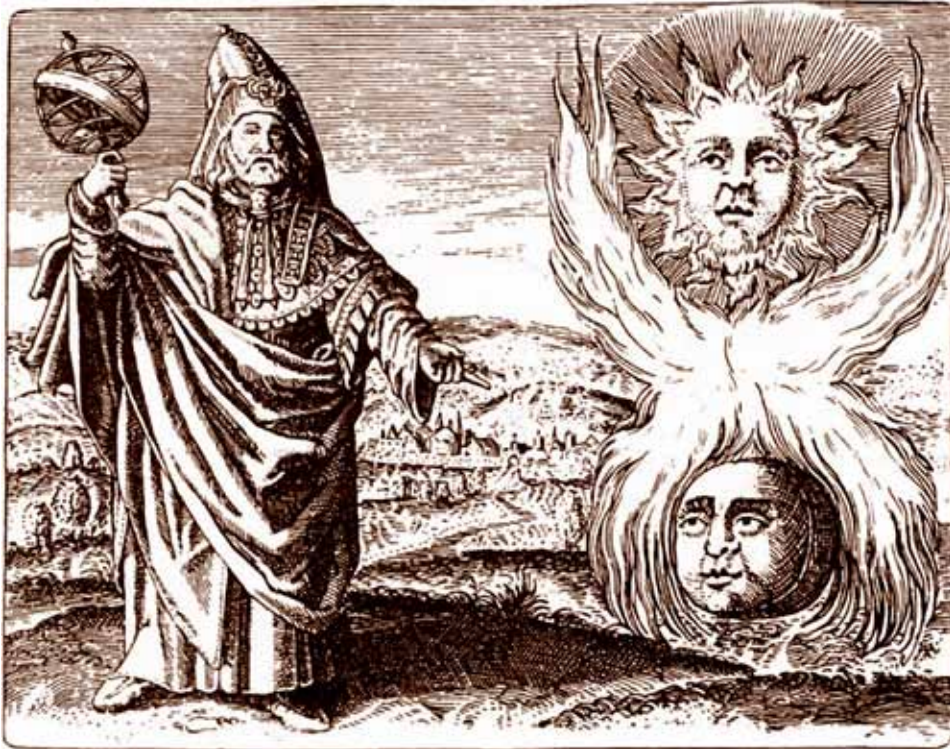
Plutark

Plutark (46-125 e.Kr.) – historiker fra den romanske periode, født i nærheden af Delfi i Grækenland – var præst ved Apollo-templet. Han rejste rundt i den civiliserede verden for at optegne de religiøse traditioners væsen på hans tid. I sin samling af egyptiske mysterier, *De Iside et Osiride* (Om Isis og Osiris) skrev han:

"Det er vigtigt at understrege, at egypternes religiøse ritualer og ceremonier aldrig var baseret på irrationelle forestillinger. De var aldrig baseret på fabler og overtro. Formålet var at opbygge moral og lyksalighed hos deltagerne, eller i det mindste at bevare vigtige historiske informationer, eller præsentere menneskeheden for nogle af naturens fænomener."

---

⁵ H.P. Blavatsky: *Den Hemmelige Lære*, Vol. III, s. 398

Hermes Trismegistos i græsk præsteklædning

Corpus Hermeticum – de hermetiske skrifter

En anden værdifuld kilde til egypternes visdom er bevaret i *Corpus Hermeticum* (De hermetiske skrifter) – en skriftsamling af egyptisk oprindelse. Skrifterne blev brugt i visdomsskolerne i Alexandria, og de var stadig i brug i den græsk-romerske periode. Blandt de få fremmede hærførere, der formåede at erobre egyptisk territorium i landets titusindårige historie, var Alexander den Store måske den mest markante. Ifølge den græske historiker Arrian blev byen Alexandria grundlagt af Alexander i år 331 f.Kr. i nærheden af den oprindelige egyptiske landsby Rakote. Planen for metropolen blev skabt af arkitekten Deinokrates af Rhodos.

Indsamlingskampagne

I de efterfølgende århundreder med ptolemæisk herredømme besluttede man at samle al viden fra den civiliserede verden i Alexandria. Det blev til en samling på ca. 700.000 bind. Sideløbende med denne indsamlingskampagne blev der iværksat en intensiv indsats for at oversætte de mange værker til græsk, som var den intellektuelle elites foretrukne sprog. Manetho (3. årh. f.Kr.) var en af de mere berømte personer, der var direkte involveret i indsamlingen. Man besluttede at etablere to legendariske biblioteker: *Serapeion* (latin: Serapeum) ved siden af Serapis-templet og *Mouseion* (Museum).

Fra det kongelige palads i Alexandria herskede ptolemæerne i næsten 300 år. De ptolemæiske herskere støttede datidens kunst, videnskab og uddannelse, og de opmuntrede til skabelse af syntese mellem de hellenistiske idéer og egyptisk religion og filosofi (som de respekterede for dens sandhed og dybde). De centre og skoler, der var knyttet til Alexandria-bibliotekerne, blev hurtigt kendt som *lærdommens centrum* i den græksprogede verden.

Verden forvandlede efter Cleopatra VII

Herefter annekterede romerne Egypten. Det er kendt af de fleste, at det mislykkedes for den sidste ptolemæiske monark, Cleopatra VII, at samle tilstrækkelig støtte til at modstå den romerske invasion, og hendes hær blev slået af Augustus Cæsar i år 31 f.Kr. Det skulle vise sig, at denne begivenhed efterfølgende medførte dramatiske forandringer i religionen og filosofien. I anden halvdel af den græsk-romerske periode spredte de nye herskere Alexandrias viden udover det romerske imperium, og samtidig indførte de nye idéer fra det vidtstrakte territorium – Fjernøsten, Vesteuropa og de hurtigt voksende gnostiske samfund i Mellemøsten.

Man påstod, at de hermetiske skrifter, der var samlet i Alexandrias biblioteker, var skrevet af Hermes, og at de reelt var den græske udgave af den egyptiske gud Tehuti eller Djehuti – guden for visdom, videnskab, skrivekunst, sprog og lærdom. Den egyptiske version af Tehuti kaldte grækerne for Thoth. Grækerne forestillede sig, at Hermes utallige gange havde manifesteret eller legemliggjort sig selv for at fungere som vismændenes lærer og mester. Da den egyptiske civilisation sluttede, viste han sig forklædt som Hermes Trismegistos – "*den tre gange store*".

Tehuti, Thoth-Hermes og Imhotep

Egypternes Tehuti blev dog anset for at være den originale og ægte lærer og mester i egypternes hellige visdom. Han var den guddommelige skriver, der havde til opgave at nedskrive templernes hellige mysteriebøger. De kraftord eller magiske mantraer, der blev brugt i tempelritualerne, var i Tehutis varetægt, og de grækere, der levede i Egypten, kendte ham som Thoth-Hermes. Han blev fejlagtigt associeret med den legendariske læge og arkitekt Imhotep, en lærd fra Gamle Rige, der var højt respekteret som en slags skytshelgen for den esoteriske lære. Iflg. de egyptiske legender var det ham, der var ophavsmand til de arkitektoniske dokumenter, der lå til grund for opførelsen af pyramidekomplekserne ved Sakkara og Giza. Og disse pyramider er ifølge de gamle grækere og romere *ikke* kongegrave, som det påstås af nutidens egyptologer, men templer for indvielse i de højeste og dybeste mysterier. Det samme siger nutidens åndsvidenskab.

Samtaler med åndelig indsigt

Selvom *Corpus Hermeticum* tilskrives Hermes, mener nutidens forskere, at værket er skabt ved at samle skrifter fra forskellige forfattere ... måske fra en filosofiskole, der var dedikeret til den guddommelige skriver, som forfatterne mener, brugte dem som kanal. Åndsvidenskabens oplysning, at de originale egyptiske mysterieskrifter er nedskrevet af højt indviede egyptiske vismænd over en meget lang tidsperiode. Værket består af en serie af dialoger – overført fra hierofant (lærer) til neofyt (aspirant) – en stil der også kendes fra de tantriske skrifter og fra de platoniske dialoger. Værket er fyldt med beskrivelser af kosmisk liv, af menneskehedens rolle i Universet, og sjælens udvikling fra livet på Jorden til livet i Himlens rige. Udover disse samtaler, er der afhandlinger om astrologi, magi, alkymi og en del religiøse vers. Hele vejen igennem værket fremstår Hermes som en enestående kilde til åndelig indsigt:

"Sådan var den alvidende Hermes – han, som så alt, og idet han så, forstod han, og forståelsen havde kraften til både at afsløre og til at forklare. For det han vidste, indskrev han i sten, og selvom han indskrev det i sten, skjulte han det for det meste ... De kosmiske elementers hellige symboler skjulte han i nærheden af Osiris' mysterier ... og han respekterede fuldkommen tavshed, sådan at enhver der efter kosmisk målestok er ung af alder, vil søge efter dem."

Uddrag XXIII – Kore Kosmu: 5

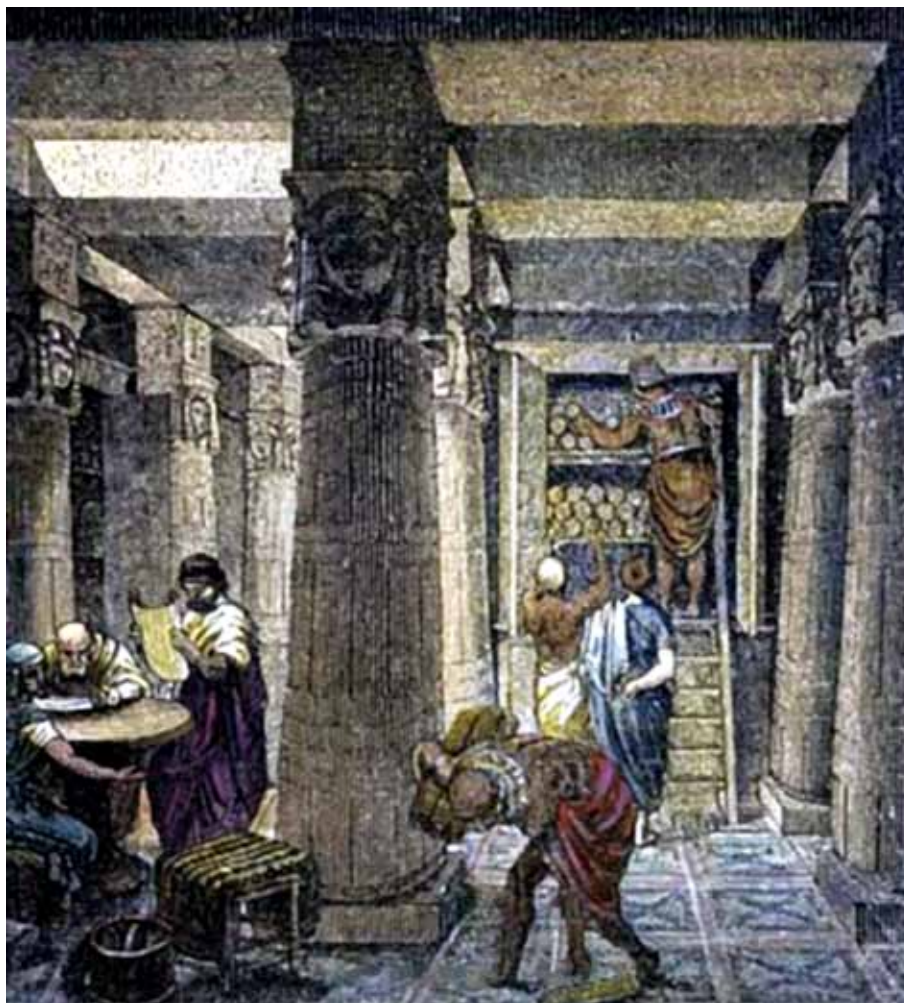
Mange lag af forståelse

Tværvideenskabelig forskning viser, at der er mange forståelseslag i *Corpus Hermeticum*, men nutidens forskere mener, at *Corpus Hermeticum* primært er baseret på astrologi. Først senere tilføjede man afhandlinger om medicin og alkymi – *Tabula Smaragdina* (Den smaragdgrønne tavle), som blev en foretrukken kilde for de medicinske alkymister og magikere, siger forskerne. Det er korrekt, at det underliggende astrologiske koncept var et klart udtryk for, at kosmos udgør en helhed, og at alle dele i denne helhed er indbyrdes forbundet – et koncept, der også er fundamentet i åndsvidenskab, men det udelukker naturligvis ikke andre nøgler til forståelse af den hermetiske videnskab og de kosmiske sammenhænge.

Tabula Smaragdina havde sin naturlige plads i den hermetiske tradition, for idéen om altings enhed forudsatte kendskab til lovene om sympati og antipati, som udgør relationen mellem delene i Universet. Målet for den hermetiske lære var meget lig gnosticismons (en samtidig religiøs-filosofisk bevægelse), for begge tilstræbte menneskets gud-

dommeliggørelse (tilbagevenden til den oprindelige helhed) ved hjælp af kundskaber (gnosis), erfaringer og reinkarnation.

Alexandria-bibliotekets store berømmelse

De hermetiske forskere er stærkt uenige om, hvad der præcist udgør *Corpus Hermeticum*. Man er dog enige om, at essensen af den visdom, der bredte sig ud over hele den civiliserede verden i den græsk-romerske periode, blev samlet i Alexandrias bibliotek af skrivere, som tjente de filosofiske præsteskolers på den tid – og det inkluderer uundgåeligt både Egyptens esoteriske tradition og de vigtigste samtidige græske, romerske og persiske åndelige skrifter. Sidstnævnte var i høj grad tyngt af en filosofi baseret på *dualisme*, som sandsynligvis blev inkorporeret i den tidlige kristne tro. Bibliotekets samling opnåede stor berømmelse og blev studeret af intellektuelle, som i stort antal emigrerede til Egypten i deres søgen efter nøglen til kulturens legender og visdom. Nogle forskere mener, at *Corpus Hermeticum* blev samlet i denne periode, måske som en serie af sammendrag eller kommentarer til de grundlæggende elementer i den egyptiske esoterisme. Alt i alt skulle 17 værker være identificeret som ægte hermetiske – eller udsprunget fra Alexandrias filosofiske skole på den tid.

Den hermetiske filosofi er måske det væsentlige levn, der overlevede det dramatiske politiske og religiøse skift i Mellemøsten og Europa i de århundreder, der fulgte. Indtil araberne erobrede landet 640 e.Kr. blev Egypten betragtet som det sikreste opbevaringssted for de åndelige mysterietraditioner.

Fra oplysning til formørkelse

Åndsvidenskabelige kilder siger, at de gamle mysteriers var kendt og forudset af vismændene i hele perioden. De vidste, at mysterierne skulle have en hvileperiode. Og

det var grunden til, at Alexandria biblioteket fortsatte med at opsamle den gamle visdom, på trods af at flere brande forårsaget af de kristne under kejser Theodosius (billedet tv.) truede bibliotekets eksistens. Efter en påstået restaurering af mere end 300.000 manuskripter, blev samlingerne lukket i forbindelse med arabernes erobring. Araberne erklærede, at skrifterne blot var legerer fra en mørk tidsalder.

Corpus Hermeticum fortsatte med at cirkulere gennem hele Middelalderen, når skoler med en religiøs overbevisning var i stand til at få fat i og reproducere de gamle skrifter til skolens elever og til deres mæcener. Der eksisterer derfor kristne, jødiske og islamiske oversættelser, hvor mange har identisk indhold, selvom alle er fordrejet af oversætterens egen overbevisning. Desuden blev de kombineret med fragmenter af sort magi, græsk-romersk religion og gamle

folketraditioner, som overlevede side om side med den autentiske *Hermeticum*.

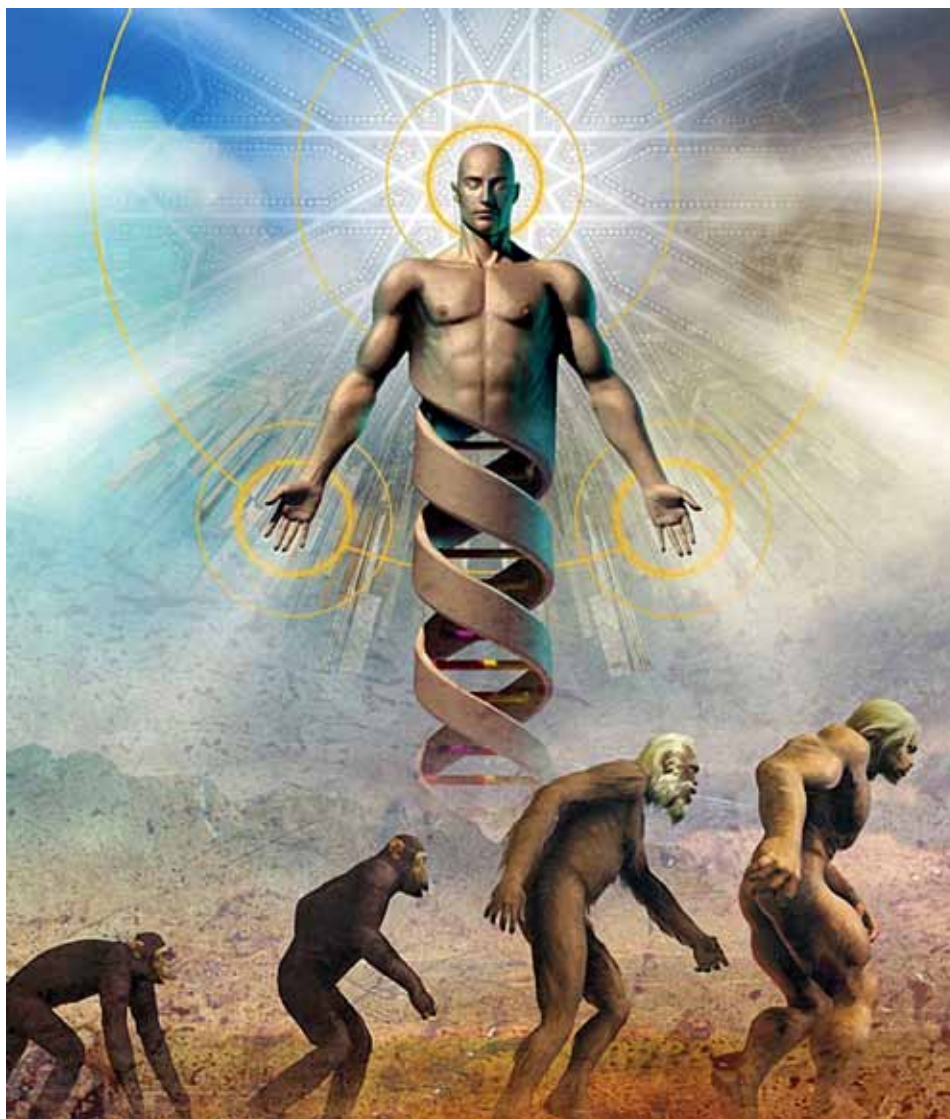
Den "farlige" udbredelse af *Corpus Hermeticum*

Den italienske filosof Marsilio Ficino var den første, der oversatte de platoniske og hermetiske værker fra græsk og latin i det 15. århundrede sammen med fortolkninger, som præsenterede middelalderens verden for det græsk-romerske Egyptens esoteriske mysterier. Og på dette tidspunkt stod den italienske renæssance i fuld flor.

I det 16. århundrede forlod den dominikanske præst Giordano Bruno (billedet th.) kirken for at fordybe sig i den egyptiske religions magi og udbrede den platoniske og hermetiske litteratur i Oxford, Prag, Frankfurt og Venedig. Han blev senere fængslet af Inkvisitionen og brændt på bålet i Rom som kætter.

Både Ficino og Bruno og de elever, der fulgte dem, forstod ikke alt det materiale, de arvede fra den store kultur, men de formulerede det godt nok til, at det fik vital betydning for de tænkere, der stod bag oplysningen i det 18. århundrede.

Det sande åndelige liv

Hovedparten af de hermetiske skrifter er i dialogform. De omhandler det ægte åndelige liv, som drøftes af Hermes Trismegistos og hans elever, Tat og Asklepios. Tat er i virkeligheden identisk med Tehuti, som derfor spiller en dobbeltrolle, og Asklepios er det latinske navn for lægen Imhotep. Den guddommelige Pymanders velkendte 14 prædikener er det bedste eksempel på genren. De beskriver klart åbenbaringen og manifestationen af åndelige kræfter i menneskelivet, de åndelige riger, og hvordan man får adgang til dem. De adskiller sig ikke fra det materiale, der normalt betragtes som Egyptens esoteriske tradition, selvom slutningen i det hermetiske system adskiller sig en smule.

Selvom de hermetiske skrifter afspejler de gamle egypteres grundlæggende verdenssyn, så vil de uden tvivl give den overfladiske læser en fejlagtig opfattelse af den spirituelle lære. I begyndelsen foregik den hermetiske åbenbaring ikke ved at en lærer bevidst overførte sin viden til aspiranten. Det var snarere en proces, hvor aspiranten erhvervede sig viden og visdom via en forståelse af Universets naturlige orden og en fordybelse i disse erkendelser gennem adskillige dialoger. I indlæringsprocessen drejede det sig derfor ikke om at nå frem til de rigtige svar, men om at stille de rigtige spørgsmål. Det var vigtigere at forstå problemet, end at opøve evnen til at huske og genfortælle læren.

Sammenblandinger og misforståelser

De mange "hermetiske" tanker og eksperimenter med magi, der blev rapporteret af de ivrige dilettanter i det græsk-romerske miljø, skabte endnu en misforståelse af de hermetiske skrifter, nemlig at aspiranterne til indvielse i mysterierne blev håndplukket ud fra deres specielle åndelige talent, selvom der på dette tidspunkt var tale om helt almindelige mennesker, som var indhyllet i tidens blændværk. Den politiske og sociale elite indstiftede "mysterier" på grundlag af vilkårlige udpluk fra Orientens tusindårige og veletablerede esoteriske tradition grundigt blandet med systemer af forskelligartet mysterielære. Konsekvensen var derfor, at formålet med mysteriereligionerne – at befri sjælen fra bindingerne til livet i kødet og derved erhverve retten til et liv i det evige – blev oversat af krønikeskriverne i denne sene periode.

Åndelig rigdom blev udskiftet med materiel rigdom

I de græske mysterier fik neofyterne adgang til en speciel religiøs tradition, hvor de måtte igennem en forberedende prøve for at vurdere deres egnethed til optagelse i et religiøst liv. På næste trin skulle den såkaldte adept (mester) gennemgå intensive studier i mysterieskolernes pensum. Og endelig i det sidste trin havde den indviede erhvervet en position som lærer med tilladelse til åbent at undervise i mysterierne. Hele systemet blev gjort let tilgængelig af en procedure, som lagde vægt på moralsk levemåde og åndelige dyder. Men som tiden gik degenererede systemet. Det kom mere og mere under politikernes kontrol og blev et elitært system, der var forbeholdt de rige og toneangivende familier.

I den græsk-romerske verden opstod der for første gang en social klassedeling alene ud fra skelnen mellem de indviede og de ikke-indviede, og denne fordom skabte skel, som stadig i nutiden formørker opfattelsen af det religiøse liv i de gamle kulturer. I hundredvis af bøger, der omhandler Egyptens religion, møder man forfattere, der stædigt påstår, at der fandtes "*offentlig gudsyndelse*" og "*kulter med primitive mennesker*", som var besat af "*primitive idéer*", og disse menige egyptere levede klart adskilt fra de rige, de kongelige og de "højt indviede", som var i besiddelse af mere "ophøjede forestillinger".

Egypten var uden åndelig status

I det gamle Egypten findes der ingen referencer til bestemte samfundsgruppers åndelige status. I *Corpus Hermeticum* omtales en tredeling af livet fra det fysiske til det kosmiske, og denne idé gennemsyrrer hele den egyptiske kosmologi. Andre skrifter omtaler syv verdener i den kosmiske manifestation. I åndsvidenskaben kendes livets tredeling fra åndens (monadens), sjælens og personlighedens eksistensniveauer. Og syvdelingen er grundlaget for forståelsen af hele skabelses- og evolutionsprocessen. Men disse opdelinger har intet at gøre med social status eller politisk magt.

De neofytter, som var værdige til at blive optaget i mysterierne, meldte sig ikke længere, og mange ritualer blev forvandlet til tomme ærestilkendegivelse af kongelige og herskere. Noget af kraften var stadigvæk til stede, men hverken de officielle personer eller de indviede var tilstrækkeligt involveret til at nyde godt af dem.

Indvielserne blev en formalitet

Optegnelser og billeder af de ritualer, som stadig eksisterer, er i stor udstrækning formelle erkendelser udformet af regenterne til deres egen ære og for at få indflydelse på folket. Det blev stadigvæk betragtet som et stort privilegium og tegn på høj evolutionær status at være en indviet, men i de fleste tilfælde var "indvielsen" blot en formalitet. Kejserne og de militæriske ledere, som modtog privilegierne, var langt fra værdige i den periode, hvor Rom herskede over Egypten.

Ydre lærere eller indre erkendelser

Der er ingen tvivl om, at den græsk-romerske tænkning var stærkt inspireret af den esoteriske egyptiske tradition – bl.a. idéen om et åndeligt mål, hvor man forestillede sig, at dette mål kunne nås via indvielsesprocesser, hvor ydre lærere og prøver stimulerede processerne, som skulle føre til åndelig transformation. Den esoteriske, egyptiske tradition var stik modsat, for her fokuserede man på indvielsesprocessens indre erkendelser – dvs. vækkelse af de iboende kræfter gennem voksende kontakt med det virkelige liv.

Selvindvielse

Målet blev ikke så meget nået ved hjælp af ydre metoder, men primært gennem træning af de indre sanser og kræfter. I rækken af naturlige cyklusser blev der også lagt vægt på *selvindvielse*, som blev styret og tilrettelagt ved hjælp af hellig astronomi og astrologi. Det er dette krav, der skjuler sig bag Tehutis udtalelse: "*Han, som er selvskabt*" – en sætning, der siges om guder i utallige tekster og invokationer i de hellige skrifter. Udtalelsen bekræfter, at de gamle egyptere forestillede sig, at selv guddommelige væsener måtte gennemgå progressive stadier af selverkendelse for at kunne manifestere sig.

Det individuelle mesterskab

Konklusionen er, at grækernes og romernes hermetiske traditioner ikke består af en direkte omskrivning af de gamle egypteres filosofiske og mytologiske forestillinger. Måden, de virkede på, var også præget af den græsk-romerske tænkemåde, som bestemt ikke var ren egyptisk, og som derfor måtte redefineres. Den største forskel mellem de egyptiske og de græsk-romerske mysterietraditioner er, at den græsk-romerske overføres fra en "mester" eller et hierarki af mestre, som giver aspiranten adgang til den kosmiske verden. I den egyptiske tradition skulle åndelig vækkelse give den indviede det fuldbyrdede individuelle mesterskab – dvs. kraften til at mestre mysterielæren, sådan som den blev demonstreret af ypperstepræster og ypperstepræstinder og de kongelige gennem deres liv i templerne. Og i det egyptiske system havde den indviede ikke afsluttet processen i en indvielsesfase, før et af templets forskrifter var fuldført og mestret af den indviede selv. Ingen mester, hierofant eller lærer kunne give denne adgang. Processen var personlig og intensiv, for i det ægte hermetiske univers er de åndelige kræfter alene de *indre* kræfter – ikke i skikkelse af ydre præster uanset hvilken udvikling og status, de havde opnået.

Egyptens visdom lever den dag i dag

De vise i Alexandria og i den tidlige middelalder blev i senere århundreder fulgt af tempelherrerne, kabbalisterne, rosenkreuzerne og frimurerne – og i nyere tid af spiritisterne, teosofferne og de søgende i new-age bevægelsen. Alle præsenterer aspekter af Egyptens hellige visdom – mange uden at vide det, og de fleste uden af kende denne visdoms svimlende dybder.

VisdomsNettet

www.visdomsnettet.dk